

DUMINICA ÎNTÂI DUPĂ RUSALII

a Tuturor Sfinților

APOSTOL. EVREI 11, 33-40; 12, 1-2

Fraților, sfinții toți, prin credință, au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au împuternicit, din slabi ce erau s-au făcut tari în război, au întors taberele vrăjmașilor pe fugă; unele femei și-au luat pe morții lor înviați, iar alții au fost chinuiți, neprimind izbăvirea, ca să dobândească mai bună înviere; alții au suferit batjocură și bici, ba chiar lanțuri și închisoare; au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu fierăstrăul, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie

și în piei de capră, lipsiți, strâmtorați, rău primiți, ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului. Și toți aceștia, mărturisiți fiind prin credință, n-au primit făgăduința, pentru că Dumnezeu rânduse pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvârșirea. De aceea, și noi, având împrejurul nostru atâta nor de mărturii, să lepădăm orice povară și păcatul ce grabnic ne împresoară și să alergăm cu stăruință în lupta care ne stă înaintea, cu ochii ațintiți asupra lui Iisus, începătorul și plinitorul credinței.

EVANGHELIE. MATEI 10, 32-33; 37-38; 19, 27-30

Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în Ceruri. Iar de cel care se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, și Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în Ceruri. Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; și cel ce nu-și ia crucea și nu-Mi urmează Mie, nu este vrednic de Mine. Atunci Petru, răspunzând, I-a zis: Iată, noi am lăsat toate și

Ți-am urmat Ție. Cu noi, oare, ce va fi? Iar Iisus le-a zis: Adevărat zic vouă că voi, cei ce Mi-ați urmat Mie, la înnoirea lumii, când Fiul Omului va ședea pe tronul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel. Și oricine a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau țarini, pentru numele Meu, înmulțit va lua înapoi și viață veșnică va moșteni. Și mulți dintâi vor fi pe urmă și cei de pe urmă vor fi întâi.

TĂLCUIRI

Darurile pe care le primesc cei care-L iubesc pe Domnul până la jertfă

(...) De când a fost împunsă coasta Stăpânului, vezi mii și mii de coaste împunse. Cine nu s-ar arunca cu multă plăcere în luptele acestea ca să ia parte la pătimirile Stăpânului și să se asemene cu moartea lui Hristos? (Filipeni 3, 10). Îndestulătoare e răsplata aceasta, iar cinstea, mult mai mare decât durerile! Răsplata depășește luptele chiar înainte de Împărăția

cerurilor. Să nu ne cutremurăm, dar, când auzim că cutare a suferit mucenicia, ci să ne cutremurăm când auzim că cutare s-a moleșit și a pierdut niște răsplăți ca acestea ce-i stăteau înaintea.

Iar dacă vrei să auzi și bunătățile cele de dincolo, apoi niciun cuvânt nu poate să le înfățișeze - că cele ce „nici ochiul nu le-a văzut, nici urechea nu le-a auzit,

nici la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor care-L iubesc pe El” (I Corinteni 2, 9); și niciunul dintre oameni nu L-a iubit pe Hristos atât cât mucenicii! Totuși n-am să tac, pentru că măreția bunătăților gătite mucenicilor depășește mintea și cuvântul. Ci, atât cât pot eu să spun și voi să auziți, voi încerca să înfățișez slab, slab de tot, fericirea pe care au dobândit-o acolo mucenicii. Bine o vor ști numai aceia care se vor bucura și ei de acea fericire.

Mucenicii suferă aceste chinuri cumplite și de neîndurat într-o clipită, dar după ieșirea de aici se urcă la ceruri. Îngerii merg înaintea lor, iar Arhanghelii îi urmează. Nu se rușinează de cei împreună-robi, ci voiesc să facă totul pentru ei, pentru că și mucenicii au voit să facă totul pentru Stăpânul lor, Hristos. Când mucenicii se urcă la cer, toate acele Sfinte Puteri aleargă întru întâmpinarea lor. Dacă la venirea unor atleți străini în oraș se revarsă din toate părțile poporul și-i înconjură ca să vadă robustețea membrilor lor, cu mult mai mult aleargă îngerii la urcarea în ceruri a atleților credinței; toate Puterile cele de sus se revarsă de pretutindeni ca să vadă rănilor mucenicilor și-i primesc pe toți și-i îmbrățișează cu plăcere ca pe niște eroi care se întorc din război și de la bătălie cu multe trofee și victorii. Apoi îi duc, cu suită mare, la Împăratul cerurilor, la tronul cel plin de multă slavă, unde sunt Heruvimii și Serafimii. După ce ajung acolo și se închină Celui care stă pe tron (Isaia 6, 1), Stăpânul le face o primire mai măreață decât le-o făcuseră cei asemenea cu ei robi.

Stăpânul nu-i primește ca pe robi — deși și aceasta ar fi o nespusească cinste, căreia nu-i poți găsi egal -, ci ca pe niște prieteni ai Lui. „Voi sunteți prietenii Mei” (Ioan 15, 14), le spune El. Și pe bună dreptate, căci tot El a spus: „Mai mare dragoste ca aceasta nimeni nu are, ca să-și pună cineva sufletul pentru prietenii lui” (Ioan 15, 13). Așadar, pentru că mucenicii au dat dovadă de cea mai mare dragoste, Stăpânul îi primește, iar ei se bucură de slava aceea, se prind în cetele de dănuitori, iau parte la cântările cele tainice. Dacă pe când erau în trup se prindeau în ceata aceea de dă-

nuitori în timpul împărtășirii cu Sfintele Taine și cântau împreună cu Heruvimii cântarea cea întreit sfântă, după cum voi, cei inițiați, bine știți, cu mult mai mult acum, când sunt dănuitori împreună cu îngerii, iau parte cu multă îndrăznire la bucuria aceea.

Oare nu vă înfricoșați, înaintea de aceasta, de mucenie? Oare nu doriți acum mucenicia? Oare nu suferiți acum că nu mai este vreme de mucenie? Dar să ne exersăm ca pentru vreme de mucenie. Au disprețuit aceia viața? Disprețuiește și tu plăcerea! Au aruncat aceia trupuri în foc? Aruncă și tu acum averile în mâinile săracilor! Au călcat aceia pe jăratic? Stinge și tu flacăra poftelor! Da, e greu, dar și cu câștig! Nu te uita la greutățile de acum, ci la bunătățile viitoare! Nu la greutățile

din față, ci la bunătățile nădăduite! Nu la suferințe, ci la premii! Nu la ostenele, ci la cununi! Nu la sudori, ci la răsplăți! Nu la dureri, ci la plata durerilor! Nu la focul care arde, ci la Împărăția care stă înaintea! Nu la călăii care stau în jur, ci la Hristos, Care încununează.

Cea mai bună metodă și cea mai ușoară cale către virtute este să nu te uiți numai la ostenele, ci, odată cu ostenele, și la răsplăți, și nu doar la ostenele. Când vrei să dai milostenie, nu te uita la cheltuiala banilor, ci la strângerea dreptății. „A împărțit, a dat săracilor, dreptatea lui rămâne în veacul veacului” (Psalmul 111, 8). Nu te uita la bogăția care se împuținează, ci uită-te la comoara care crește! De postești, nu te gândi la traiul rău pricinuit de post, ci la tihna ce ți-o aduce traiul acesta rău! De priveghezi rugându-te, nu te uita la oboseala privegheții, ci la îndrăznirea ce ți-o dă rugăciunea! Așa fac și ostașii. Nu se uită la răni, ci la răsplăți, nu la jungheții, ci la victorii, nu la morții căzuți, ci la eroii încununați. Așa și căpitanii de corăbii: înainte de valuri văd porturile, înainte de naufragii, neguțătoriile, înainte de greutățile călătoriei pe mare, bunătățile de după călătorie. Tot așa fă și tu! Gândește-te ce lucru bun este ca în adâncul nopții, când toți oamenii, fiarele și dobitoacele dorm, când domnește liniștea adâncă, să fii treaz numai tu și să vorbești cu îndrăzneală cu Stăpânul obștesc al tuturor! Vrei să spui că somnul e dulce? Da, dar nimic nu-i mai dulce

decât rugăciunea! Dacă-l vorbești lui Dumnezeu îndeosebi, vei putea dobândi multe, că nu-i nimeni ca să te tulbure, nimeni care să te răpească de la rugăciune. Și timpul îți vine în ajutor ca să dobândești ce vrei. Vrei să spui că te-ai culcat în așternut moale și că pregeți să te scoli? Gândește-te atunci la mucenicii prăznuiți azi, care stăteau întinși pe grătarul de fier! Nu aveau sub ei întins așternut, ci le erau așternuți cărbuni.

Aici vreau să-mi opresc cuvântul, ca să plecați având în suflet proaspătă și vie amintirea aceluia grătar, ca să vă amintiți de el ziua și noaptea. Dacă vom avea pururea în minte grătarul acela, chiar de-am fi legați cu mii și mii de lanțuri, pe toate le vom putea rupe cu ușurință, ca să ne ridicăm la rugăciune. Dar nu numai acel grătar să-l scriem pe latul inimilor noastre, ci și celelalte chinuri ale mucenicilor. După cum cei care vor să-și facă frumoase casele le împodobesc peste tot cu picturi strălucite, tot așa și noi să pictăm pe pereții sufletului nostru chinurile mucenicilor. Pictura aceea e fără folos, aceasta însă, plină de câștig. Pictura aceasta n-are nevoie de bani, de cheltuieli, nici de meșteșugul artei! În locul tuturor acestora este de ajuns să ai tragere de inimă, cuget veghetor și plin de vitejie! Cu astfel de cuget poți zugrăvi în suflet chinurile lor ca și cum ai avea mâna cea mai îndemânată.

Să-i zugrăvim, dar, în suflet pe cei întinși pe jărat, pe cei aruncați în căldări, pe cei înecați în mare, pe cei

strujiți, pe cei trași pe roată, pe cei aruncați în prăpastie, pe cei care s-au luptat cu fiarele sălbatice, pe cei azvârliți în gropi, pe toți mucenicii, așa cum fiecare și-a sfârșit viața, ca, prin varietatea acestor picturi făcându-ne frumoasă casa sufletului nostru, să o facem locaș potrivit Împăratului cerurilor. De va vedea Împăratul astfel de picturi în sufletul nostru, va veni cu Tatăl și-și va face sălaș la noi, împreună cu Sfântul Duh. Și va fi atunci sufletul nostru casă împărătească! Niciun gând necugetat nu va mai putea călca în ea, pentru că amintirea mucenicilor, ca o pictură frumoasă, se va afla pururea în noi, dând multă strălucire, pentru că Dumnezeu, Împăratul tuturor, va petrece neconținut în noi.

Primindu-L, dar, aici așa pe Hristos, vom putea, după plecarea de aici, să fim primiți în corturile cele veșnice, pe care face Dumnezeu ca noi toți să le dobândim, cu harul și iubirea de oameni ale Domnului nostru Iisus Hristos, prin Care și cu Care Tatălui fie-I slava, împreună cu Sfântul și de viață făcătorul Duh, în vecii vecilor. Amin.

Sfântul Ioan Gură de Aur,
Cuvânt de laudă la toți sfinții de pretutindeni care au suferit mucenicia (fragment) în Predici la sărbători împărătești și Cuvântări de laudă la sfinți, Părinți și Scriitori Bisericești, Vol. 14, Trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Basilica, București, 2015, p. 558-562.

GÂNDUL ZILEI

Ce se întâmplă în adâncul inimii omului?

„Într-o zi după ce m-am rugat șapte, opt, nouă ore sau chiar mai mult, am vazut în străfundul inimii iadul și pe diavol. Și am văzut că tot omul are iadul în străfundul inimii sale. Mai înainte, neîncetat mă rugam și strigam <<Iisuse, vin-o! >>, dar cerul rămânea mut și nu se petrecea nimic. Mă rugam mult și fierbinte, dar Hristos nu-mi răspundea. Însă, atunci când am văzut că iadul este în străfundul inimii mele, și că diavolul era și el acolo, m-a cuprins tristețea și m-a podidit plânsul. Și abia atunci mi-a răspuns Hris-

tos, abia atunci a venit El la mine. Diavolul se zbătea în străfundul inimii mele, dădea din mâini și răcnea către El: <<Ce ai cu mine? Inima acestuia este a noastră. Eu sunt stăpânitorul acestei lumi și a noastră este inima oamenilor. Du-Te de aici! Fugi, depărtează-Te!>> Iar Hristos i-a răspuns și a zis: <<Privește-l pe acest om, pe Mine mă dorește, pe Mine mă vrea, nu pe tine. Tu să fugi. Pleacă, du-te!>> Și diavolul s-a dus.

Jean Claude Larchet, Athos-ul și duhovnicii pe care i-am cunoscut, trad. din limba franceză de Marinela Bojin, Ed. Sophia, București, 2023, p. 33.